

Obsah

O autorovi.....	V
Seznam použitých zkratk.....	XIII
Úvod.....	1
KAPITOLA I. Dluhové financování	5
1. Pojem dluhového financování podniku	5
2. Volba mezi kapitálem a dluhovým financováním z ekonomického hlediska.....	6
3. Vliv daňového práva na volbu mezi kapitálem a dluhovým financováním	8
KAPITOLA II. Financování podniků v kontextu ekonomického a právního prostředí	11
1. Dluhové a kapitálové financování podniků ve světovém srovnání....	11
2. Vliv právního prostředí na strukturu dluhového a kapitálového financování	16
3. Souvislost struktury financování podniků s ekonomickým růstem	17
4. Souvislost struktury financování podniků s důsledky hospodářských krizí	18
KAPITOLA III. Přístup daňového práva k dluhovému a kapitálovému financování	21
1. Pojem nákladů financování	21
2. Fiskální dopady obecné uznatelnosti nákladů dluhového financování	22
3. Makroekonomické a společenské dopady dluhového zatížení	23
4. Historické přístupy k problému excesivního dluhového financování	24
5. Koncept nízké kapitalizace ve světovém kontextu	26
5.1 Financování podléhající pravidlům nízké kapitalizace	27
5.2 Definice kapitálu pro účely nízké kapitalizace	30
6. Koncept převodních cen ve světovém kontextu	30
7. Koncept incentivizace kapitálu.....	32
7.1 Belgie.....	33
7.2 Itálie	33

7.3	Kypr	34
7.4	Malta	34
7.5	Polsko	34
7.6	Portugalsko	35
 KAPITOLA IV. Vliv mezinárodního práva a mezinárodních organizací.....		
		37
1.	Smlouvy o zamezení dvojího zdanění	37
1.1	Článek 9 – Sdružené podniky (<i>Associated Enterprises</i>).....	38
1.2	Článek 10 – Dividendy (<i>Dividends</i>).....	39
1.3	Článek 11 – Úroky (<i>Interest</i>).....	39
1.4	Článek 23 – Zamezení dvojího zdanění (<i>Elimination of Double Taxation</i>)	40
1.5	Článek 24 – Zásady rovného nakládání (<i>Non-discrimination</i>)	40
1.6	Článek 25 – Řešení případů cestou dohody (<i>Mutual Agreement Procedure</i>).....	41
2.	Další iniciativy OECD	41
3.	Akční plán BEPS 42	
3.1	BEPS 4: Omezení eroze základu daně odpočtem úroků a dalšími platbami	44
3.2	Omezení nákladů pevným poměrem k zisku	45
3.3	Možnost skupinového poměru.....	45
3.4	Cílené opatření proti zneužívání	45
4.	Výsledky a implementace Akčního plánu BEPS	46
 KAPITOLA V. Vliv unijního práva.....		
		49
1.	Primární právo Evropské unie	49
2.	Judikatura SDEU.....	50
3.	Sekundární právo Evropské unie	51
3.1	Směrnice o společné úpravě zdanění úroků a licenčních poplatků	51
3.2	Směrnice o vyhýbání se daňovým povinnostem.....	52
3.3	Směrnice týkající se hybridních nesouladů	53
3.4	Minimální efektivní daňová sazba	54
3.5	Směrnice o povinném hlášení přeshraničních uspořádání.....	55
4.	Zatím neschválené normy sekundárního práva.....	56
4.1	Společný konsolidovaný základ daně z příjmů podniků.....	56
4.2	Směrnice BEFIT	57
4.3	Směrnice o převodních cenách	58
4.4	Směrnice DEBRA.....	58
4.5	Směrnice o boji proti zneužívání schránekových entit	62
4.6	Směrnice FASTER.....	64
4.7	Směrnice HOT	66

KAPITOLA VI. Věcný vývoj české úpravy	67
1. Historická úprava	67
1.1 Obecný test daňové uznatelnosti	67
1.2 Test příjmů osvobozených od daně	67
1.3 Test příjmů nezahrnovaných do základu daně	68
1.4 Test nízké kapitalizace	70
1.5 Test převodních cen	71
2. Moderní úprava	72
2.1 Nadměrné výpůjční výdaje	73
2.2 Hybridní nesoulady	74
KAPITOLA VII. Vývoj české úpravy v čase	77
1. Úprava v letech 1993–1996: Nová daňová soustava	77
2. Úprava v letech 1994–1997: Podpora zahraničních investic	78
3. Úprava v letech 1995–1997: Rozšíření množiny „úvěrů a půjček“	79
4. Úprava v letech 1998–2004: Nízká kapitalizace jen u spojených osob	80
5. Úprava v letech 2005–2007: Zahrnutí financování od sesterských podniků	80
6. Úprava v roce 2008: Zpřísnění pravidel nízké kapitalizace	82
7. Úprava v roce 2009: Návrat k tradičním pravidlům	83
8. Úprava v roce 2010: Sjednocení pravidel nízké kapitalizace	86
9. Úprava v letech 2010–2018: Formální změny	86
10. Úprava v letech 2019–2023: Implementace směrnice ATAD	87
11. Úprava od roku 2024: Uplatnění dorovnávací daně, zvýšení daňových sazeb	88
KAPITOLA VIII. Současná úprava nákladů financování z hlediska přímých daní	91
1. Zdanění příjmů z dluhového financování	91
2. Obecné podmínky daňové uznatelnosti nákladů financování	93
3. Omezení uznatelnosti nákladů financování v případě nízké kapitalizace	93
3.1 Poměr zadlužení ve vztahu ke kapitálu podniku	93
3.2 Definice úvěrových finančních nástrojů podléhajících nízké kapitalizaci	94
3.3 Definice spojených osob	95
3.4 Možnost odečíst i vyloučené náklady	95
3.5 Vyloučené úroky jako zdanitelný příjem	96
3.6 Uplatnění zvláštní sazby daně	97
3.7 Odvod daně vybírané podle zvláštní sazby daně	98
4. Omezení uznatelnosti nákladů financování pravidly převodních cen	98
4.1 Požadavek tržního odstupu	98

4.2	Zjištění převodní ceny	99
4.3	Překlasifikace na podíl na zisku	100
5.	Omezení uznatelnosti nadměrných výpůjčních výdajů	100
5.1	Pravidla pro odpočet nadměrných výpůjčních výdajů	101
5.2	Pojem nadměrných výpůjčních výdajů	101
5.3	Definice výpůjčních výdajů	102
5.4	Daňový zisk před úroky, zdaněním a odpisy	103
5.5	Přenos do dalších zdaňovacích období	103
5.6	Výjimky z omezení pravidly nadměrných výpůjčních výdajů	104
6.	Úpravy základu daně v důsledku rozdílné právní kvalifikace	104
7.	Vyloučení uznatelnosti nákladů financování participujícího na zisku podniku	106
8.	Omezení uznatelnosti nákladů financování podmínkou úhrady ..	106
 KAPITOLA IX. Současná úprava nákladů financování z hlediska nepřímých daní		
1.	Poskytnutí dluhového financování z hlediska DPH	107
2.	Přijaté dluhové financování z hlediska DPH	108
3.	Poskytnutí financování v rámci vedlejší činnosti	108
 KAPITOLA X. Režim zdanění specifických nástrojů dluhového financování		
1.	Emise dluhopisů	111
1.1	Dluhopisy s pevným nebo pohyblivým kupónem	112
1.2	Dluhopisy s velmi nízkým nebo nulovým kuponem	112
1.3	Syntetické a strukturované dluhopisy	113
1.4	Státní dluhopisy	114
1.5	Eurodluhopisy	114
1.6	Tzv. korunové dluhopisy	115
2.	Směnečný program	116
3.	Faktoring	117
4.	Leasing	119
 KAPITOLA XI. Režim zdanění specifických typů podniků		
1.	Banky	123
1.1	Základní testy daňové uznatelnosti	123
1.2	Pravidla nízké kapitalizace	124
1.3	Pravidla ATAD	126
1.4	Pravidla převodních cen	126
1.5	Další specifická pravidla u bank	126
2.	Pojišťovny a další finanční instituce	127
3.	Podniky účtující podle Mezinárodních účetních standardů	128
4.	Stálé provozovny zahraničních podniků	132

KAPITOLA XII. Režim zdanění specifických transakcí	139
1. Akviziční financování.....	139
1.1 Omezení daňové uznatelnosti akvizičního dluhu	140
1.2 Doktrína zneužití práva v akvizičních scénářích	141
1.3 Eroze kapitálu v akvizičních scénářích.....	144
2. Dluhové financování výplaty nerozděleného zisku podniku.....	146
3. Distribuce financování v rámci podnikatelského uskupení	148

KAPITOLA XIII. Výkladová činnost české daňové správy v oblasti financování podniků	153
1. Povaha a právní význam výkladů daňové správy	153
2. Formy výkladové činnosti české daňové správy	154
3. Výkladová činnost ve vztahu k otázce nízké kapitalizace	155
3.1 Náklady financování podléhající testu nízké kapitalizace	156
3.2 Zjištění stavu kapitálu a úvěrových finančních nástrojů.....	157
3.3 Náklady financování závislé na zisku	158
3.4 Náklady financování podléhající podmínce skutečné úhrady	158
3.5 Doporučený postup výpočtu vyloučených nákladů	158
3.6 Překlasifikace vyloučených nákladů na podíl na zisku.....	159
4. Výkladová činnost týkající se výplaty odměny za poskytnutí financování	160
5. Výkladová činnost k aplikaci pravidel směrnice ATAD	160
6. Výkladová činnost v oblasti převodních cen	162
7. Koordinační výbor Komory daňových poradců ČR	164

KAPITOLA XIV. Vliv judikatury na daňové otázky financování podniků.....	165
1. Judikurní vývoj v oblasti nákladů financování	165
2. Vliv judikatury v oblasti nízké kapitalizace.....	165
2.1 Okamžik, ke kterému se posuzuje spojení osob	166
2.2 Výklad pojmu „účast na vedení“.....	167
2.3 Spojení osob v případě zajišťovacího převodu práva.....	168
2.4 Nízká kapitalizace ve vztahu ke smlouvám o zamezení dvojího zdanění	170
3. Otázka zneužití práva v oblasti nákladů financování.....	175
4. Otázka hospodářského důvodu dluhového financování podniku.	178

KAPITOLA XV. Srovnání zahraniční úpravy.....	181
1. Implementace omezení odpočtu nákladů financování podle směrnice ATAD	182
1.1 Omezení odpočtu nadměrných finančních výdajů poměrem k EBITDA.....	182
1.2 Částka dovoleného odpočtu <i>de minimis</i>	183
1.3 Přenos odpočtu a nevyužitá kapacity do jiných období	184

1.4	Osobní a věcné výjimky z aplikace směrnice ATAD	186
1.5	Úlevná opatření pro aplikaci v podnikatelských uskupeních	187
1.6	Pravidla pro hybridní nesoulady	188
2.	Současná úprava nákladů financování ve vybraných zemích	
	Evropské unie	190
2.1	Německo	190
2.2	Francie	191
2.3	Itálie	192
2.4	Španělsko	193
3.	Současná úprava nákladů financování v evropských zemích mimo Evropskou unii	193
3.1	Spojené království	193
3.2	Jersey, Guernsey, Isle of Man	194
3.3	Švýcarsko	194
4.	Současná úprava nákladů financování ve vybraných neevropských zemích	195
4.1	Spojené státy americké	195
4.2	Japonsko	195
4.3	Brazílie	196
Závěr		197
Seznam použité literatury		205
Seznam použité judikatury		213